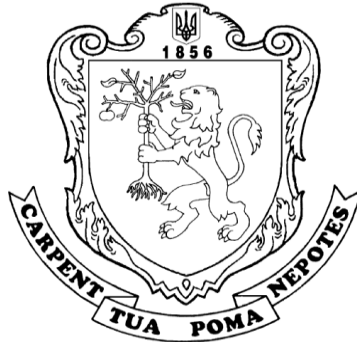

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет природокористування
Факультет агротехнологій і екології
Кафедра технологій у рослинництві

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКЕ ДОРАДНИЦТВО»

для студентів, які навчаються за освітньо-професійною програмою
“Агрономія”, за другим (магістерським)
рівнем освіти за спеціальністю 201 Агрономія
галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство

Львів 2024

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Дисципліна “ Сільськогосподарське дорадництво ” (дорадництво в АПК) знайомить студента із сучасною системою поширення знань (Екстеншн сервіс) у сільському господарстві. У процесі навчання розглядається історія створення дорадчих служб в Україні, досліджуються можливі їх методи, форми та принципи роботи, методи і особливості навчання дорослих учнів. Розглядається також психологічні та етичні аспекти консультування. Студенти проектують модель дорадчої служби для свого району, області, встановлюють можливі джерела її фінансування, набувають практичного досвіду з організації діяльності дорадчих служб. Розробляють план проведення “Дня поля”, освоюють метод SWOT – аналізу, Грос-Марджину, вивчають вимоги до оформлення інформаційного листка і письмового повідомлення.

Вивчення дисципліни “Сільськогосподарське дорадництво” ознайомлює майбутнього фахівця із суттю дорадництва, як джерелом навчально-наукової інформації для сільського господарства. Набуті навички з дорадництва допоможуть студентам після закінчення університету ефективно використовувати можливості дорадчих служб чи працювати у системі дорадництва, займатись консультуванням у структурах Агроторгових фірм.

Тривалість курсу: 3 кредити (90 годин): 32 годин аудиторної та 58 годин самостійної роботи.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою навчальної дисципліни є: формування у студентів системи знань з дорадництва, навичок публічного управління та адміністрування як консультантів, організації інформаційно-консультаційного процесу.

Завдання курсу – надати необхідну інформацію про стан і перспективи розвитку дорадництва в Україні, світовий досвід функціонування дорадчих служб, місце і роль дорадчих служб в аграрному секторі, основи і методи дорадчої діяльності, основні види дорадчих послуг, комунікаційний процес та можливості сучасних інформаційних технологій, психологічні та етичні аспекти процесу консультування, технологію процесу консультування, особливості економічного аналізу і фаховість з профілю роботи консультанта.

Навчити студентів кваліфіковано застосовувати масові, групові та індивідуальні методи роботи із сільськогосподарськими товаровиробниками, використовувати сучасні інформаційні технології у дорадчій діяльності, організувати взаємодію та співпрацю дорадчої служби із сільськими

товаровиробниками, проводити аналіз проблем агровиробників, надати кваліфіковані фахові поради зі своєї спеціальності.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (ЗМІСТ)

Тема 1. Поняття сільськогосподарської дорадчої діяльності. Становлення дорадчої діяльності в аграрному секторі України. Суб'єкти дорадчої діяльності.

Тема 2. Особливості діяльності дорадчих служб в Україні. Права та обов'язки суб'єктів дорадчої діяльності. Структура дорадчої служби.

Тема 3. Впровадження результатів наукових досліджень у виробництво. Планування демонстраційних заходів. Види консультивання. Доведення наукової інформації до клієнта.

Тема 4. Використання інформації в дорадчій діяльності. Вимоги до бази даних інформації. Структура системи розповсюдження знань.

Тема 5. Правила ведення переговорів. Міжособистісне спілкування. Способи та прийоми психологічного впливу.

Тема 6. Організація консультаційного процесу. Схеми процесу консультивання. Фази консультаційного процесу. Оцінка ефективності дорадчої служби.

Тема 7. Моніторинг дорадчих послуг. Ситуативний аналіз, його суть та місце в дорадчій діяльності. Методи збору даних для аналізу. Використання даних аналізу для здійснення дорадчої діяльності.

Тема 8. Організація дорадчої діяльності: Формування дорадчої служби. Організаційно-правові форми дорадчих служб в Україні. Встановлення вартості дорадчих послуг.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Основними видами навчальних аудиторних занять, під час яких здобувачі вищої освіти отримують необхідні знання, є лекції, лабораторно-практичні заняття, консультації.

При викладанні лекційного матеріалу передбачено поєднання таких форм і методів навчання як лекції – бесіди і лекції - візуалізації. Лекція-бесіда забезпечує безпосередній контакт викладача з аудиторією і дозволяє привернути увагу здобувачів вищої освіти до найбільш важливих питань теми лекції, визначити у процесі діалогу особливості сприйняття навчального матеріалу здобувачами вищої освіти.

Лекція-візуалізація – візуальна форма подачі лекційного матеріалу з розгорнутим або коротким коментуванням візуальних матеріалів, що переглядають технічними засобами навчання або аудіо-відеотехніки. При проведенні лабораторно-практичних занять практикується робота у малих групах.

Здобувачі вищої освіти працюють з друкованим інформативним матеріалом або з матеріалом мережі Інтернет, виконують усні та письмові завдання (контрольні питання), виступають з доповідями і презентаціями, підготовленими як індивідуальні роботи, що передбачено Програмою самостійного вивчення дисципліни.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назва теми
1.	Дорадчі служби в Великобританії. Дорадча служба в Данії. Служба дорадництва в Польщі. Дорадча служба в Швеції. Дорадча служба у Франції. Дорадча служба у Нідерландах. Дорадча служба у Ірландії.
2.	Основні положення Закону України "Про сільськогосподарську дорадчу діяльність"
3.	Роль людських та матеріальних ресурсів.
4.	Особливості використання в консалтингу групових обговорень
5.	Дорадництво як метод навчання дорослих.
6.	Моніторинг ефективності реалізації дорадчих послуг.
7.	Інформаційне забезпечення дорадчих послуг. Професіоналізм у консультуванні. Кодекс консультанта.
8.	Роль дорадників, експертів-дорадників і дорадчих комітетів у плануванні освітніх заходів.Офісне діловодство.

Відпрацювання пропущених занять студентами здійснюється згідно «Положення про порядок відпрацювання студентами Львівського національного аграрного університету пропущених лекційних, практичних, лабораторних та семінарських занять». Студент представляє конспект а з пропущеної теми лекційного курсу та опрацьований практичний матеріал (захист роботи або контрольна чи тестові завдання)) з відповідної тематики. Самостійне вивчення навчальної дисципліни за вищевказаними темами передбачає також підготовку рефератів, доповідей, презентацій (максимальна кількість балів - 5 за одну тему, але не більше 10 б. за весь курс дисципліни).

КРИТЕРІЇ ПОТОЧНОГО ОЦІНЮВАННЯ

Поточне оцінювання здійснюється за кожним завданням в межах розділів. Оцінюються і завдання, виконувані в аудиторії, і завдання, виконувані під час самостійної роботи. Протягом вивчення дисципліни здійснюється самоконтроль. Загальні критерії оцінок: **“відмінно”** – здобувач вищої освіти виявив всебічні, систематичні та глибокі знання навчального матеріалу дисципліни, передбаченого програмою; опрацював основну та додаткову літературу, рекомендовану програмою; проявив творчі здібності у розумінні, логічному, стислому та ясному трактуванні навчального матеріалу; засвоїв взаємозв’язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності. **“добре”** – здобувач вищої освіти виявив систематичні та глибокі знання вище середнього рівня навчального матеріалу дисципліни; продемонстрував уміння легко виконувати завдання, передбачені програмою; опрацював літературу, рекомендовану програмою; засвоїв взаємозв’язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності. **“задовільно”** – здобувач вищої освіти виявив знання навчального матеріалу дисципліни в обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; виконав завдання, передбачені програмою; ознайомився з основною літературою, що зазначена у програмі; припустив значну кількість помилок або недоліків у відповідях на запитання співбесіди, тестування, при виконанні завдань тощо, які може усунути самостійно. **“незадовільно”** – здобувач вищої освіти не має знань зі значної частини навчального матеріалу; припускає принципові помилки при виконанні більшості передбачених програмою завдань.

Питання та завдання підсумкового контролю знань і вмінь студентів з навчальної дисципліни

1. Становлення дорадчих служб у різних країнах світу
2. Загальна характеристика моделей дорадництва у світі

3. Дорадництво у США. Модель EXTENSION (екстеншн)
4. Канадська модель сільськогосподарського дорадництва.
5. Інформаційно-консультаційна служба у Німеччині
6. Історія створення та особливості діяльності дорадчих служб в Україні
7. Мета і завдання дорадчої діяльності
8. Закон та інші нормативні акти, що регулюють дорадчу діяльність
9. Основні філософські засади дорадництва
10. Принципи дорадництва, їх характеристика
11. Психологічні правила дорадництва.
12. Правила ефективного уміння слухати
13. Невербальний контакт з клієнтом
14. Теорія змін у дорадництві
15. Складові динаміки процесу змін
16. Загальні принципи зменшення опору змінам
17. Основні типи стратегії змін
18. Функції дорадника як агента змін
19. Класифікація індивідів у межах соціальної системи за категоріями впровадження на базі їх інноваційності
20. Освіта як засіб досягнення мети
21. Роль людських та матеріальних ресурсів під час створення дорадчої служби
22. Поняття про андрагогіку
23. Вчитель дорослих: вимоги, функції, типи та місія
24. Андрагогічна модель процесу навчання дорослих
25. Дорадництво як метод навчання дорослих
26. Ситуативний аналіз, його суть та місце в дорадчій діяльності
27. Методи збору даних для аналізу
28. Формування дорадчої служби
29. Організаційно-правові форми дорадчих служб в Україні
30. Бізнес-план дорадчої діяльності
31. Соціально спрямовані та комерційні (платні) дорадчі послуги
32. Встановлення вартості дорадчих послуг
33. Інформаційне забезпечення дорадчих послуг
34. Мета освітніх програм та її формування в процесі складання
35. програм
36. Методи і форми планування освітніх заходів
37. Модель процесу складання освітньої програми
38. Роль науки в роботі дорадчої служби

- 39.Планування, вибір місця, проведення, оцінювання та підсумок демонстрацій. проведення дня поля (ферми)
 - 40.Роль дорадника, експерта-дорадника та об'єкта в організації демонстрації
 - 41.Вивчення і узагальнення передового досвіду
 - 42.Способи доведення наукової інформації до клієнта
 - 43.Проведення Дня поля (ферми).
 - 44.Оцінювання і узагальнення результатів демонстрації.
 - 45.Що таке SWOT – аналіз? Порядок його проведення.
 - 46.Що таке “Грос Марджин”?
 - 47.На якому рівнянні базується побудова графіка для визначення точки беззбитковості?
 - 48.З яких етапів складається методика проведення “мозкової атаки”?
Назвати правила проведення “мозкової атаки”
- Ініціативними фермерами

14. Рекомендована література

Базова

1. Галич О.А., Сосновська О.О. Сільськогосподарське дорадництво. Навчальний посібник. К.:Центр навчальної літератури. 2007. 368 с.
2. Безкровний.М. Ф., Кропивко М. Ф., Палеха Ю. І., Іщенко Т. Д. Основи аграрного консалтингу: підручник. К.: Видавництво Ліра-К. 2015. 288 с.
3. Кальна-Дубінюк Т.П., Кудінова І.П., Рибак Л.Х., Корінець Р.Я. Сільськогосподарська дорадча діяльність. Навч. посіб. Для дистанційного навчання. – 2009. – 320 с
4. Лихочвор В.В., Городецький І.М., Черевко Г.В. Інформаційно-консультаційне забезпечення АПК. Курс лекцій. Львів: НВФ “Українські технології”. 2006. 140с.

Допоміжна

1. Про сільськогосподарську дорадчу діяльність: Закон України від 17 чер. 2004 р. № 1807 – IV. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1807-15> (дата звернення 29.10.2019).
2. Корінець Р.Я., Гриценко М.П., Берездецький Ю.М. , Кухарук Ю.Я. та ін. Про сільськогосподарську дорадчу діяльність. Закон України: науково-

практичний коментар / за ред. Р.Я. Корінця. Львів: Вид-во НВФ «Українські технології». 2007. 248 с

3. Буткалюк Т., Ванжула Ю., Лоянич Г. та ін. Теорія та практика дорадництва (планування та втілення програм Екстешин). Навчальний посібник / за ред. В. Мамалиги. Вінниця: ТОВ "Консоль". 2004. 240 с.

4. Основи сільськогосподарського дорадництва в Україні. Навчальний посібник для дорадчих служб / За ред. Р. Шмідта. Упорядники І. Вуйцик, І. Гнатюк, М. Капштик. Львів: НВФ «Українські технології». 2003. 680с.

5. Кропивко М. Ф., Кальна-Дубінюк Т.П., Безкровний М.Ф. та ін. Організація інформаційно-консультаційної діяльності: Навчальний посібник. Київ: Видавничий центр НАУ. 2004. 348с.

5. Литвин О.Ф. Аграрний консалтинг. Методичні рекомендації для виконання курсової роботи студентами спеціальності 201 „Агрономія” освітнього ступеня «Магістр». Львів 2018. 23 с.

6. Литвин О.Ф., Бомба М.І. Основи аграрного консалтингу. Методичні рекомендації для виконання практичних робіт студентами напряму підготовки 7.090101, 8.090101 „Агрономія”. Львів. 2016. 21 с.

7. Литвин О.Ф., Бомба М.І., Дудар І.Ф. Основи аграрного консалтингу. Методичні рекомендації до вивчення дисципліни і написання контрольних робіт студентами факультету заочної освіти спеціальності: 8.130102 "Агрономія", 8.130103 "Плодоовочівництво і виноградарство". Львів 2014. 19 с.

6. Саблук П.Т., Скирта Б.К., Скупий В.М. та ін. Організація інформаційно-консультаційного забезпечення АПК України / За ред. П.Т. Саблука. Київ: Інститут аграрної економіки УААН, 2003. 439 с.

7. Основи сільськогосподарського дорадництва в Україні. Навчальний посібник для дорадчих служб / За ред. Р. Шмідта. Львів: НВФ «Українські технології», 2003. 680с.

8. Кропивко М. Ф., Кальна-Дубінюк Т.П., Безкровний М.Ф. та ін. Основи аграрного консалтингу: Навчальний посібник. Київ: Видавничий центр НАУ. 2004. 285с